

**ROZVÍJEJ SE
POUPÁTKO**

ROZVÍJEJ SE POUPÁTKO

klíč k určování dřevin podle pupenů

Připrav si větvičku s pupeny délky asi 25cm,
podle které budeš určovat o jakou dřevinu se jedná.

ZAČÍT

ZPĚT NA ÚVOD

O PROJEKTU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

1

MÁ PUPENY STŘÍDAVÉ
(vyrůstají střídavě po
jednom z jednoho místa na
boku větvičky)

MÁ PUPENY VSTŘÍCNÉ,
(dva pupeny naproti sobě)
DŘEVINY VZPŘÍMENÉ
PUPENY VOLNÉ,
ZŘETELNÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

2
MÁ VĚTVE S OSTNY, TRNY
POSTRANNÍ PUPENY
MEZI DVĚMA TRNY,
SKRYTÉ POD VYPUKLOU
JIZVOU

MÁ VĚTVE
BEZ OSTNŮ, TRNŮ
PUPENY SE
ZŘETELNÝMI
OBALNÝMI ŠUPINAMI

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

3

MÁ PUPENY
DLOUZE STOPKATÉ
PODLOUHLE KYJOVITÉ
SE 3 ŠUPINAMI

MÁ PUPENY PŘÍSEDLÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

MÁ PUPENY
S JEDNOU ŠUPINOU
KTERÁ JE HLADKÁ.
KOŽOVITÁ

MÁ PUPENY
SE DVĚMA AŽ
MNOHA ŠUPINAMI

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

5

MÁ PUPENY SE DVĚMA
ZŘETELNÝMI ŠUPINAMI
ZŘETELNĚ DVOUŘADĚ
ROZESTAVĚNÉ, ŠUPINY
NESTEJNĚ VELKÉ,
VĚTVE TLUSTÉ, OBLÉ
AŽ TUPĚ HRANATÉ

MÁ PUPENY
SE TŘEMI AŽ
MNOHA ŠUPINAMI

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

6

MÁ PUPENY
DVOUŘADĚ
ROZESTAVĚNÉ
NAD LISTOVOU JIZVOU
PŘÍMO POSTAVENÉ

MÁ PUPENY
ŠROUBOVITĚ
ROZESTAVĚNÉ,
VĚTVE LYSÉ NEBO
MÍRNĚ CHLUPATÉ,
OBLÉ AŽ HRANATÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

MÁ PUPENY
VEJČITÉ AŽ KULOVITÉ,
LETOROSTY NA
KONCÍCH CHLUPATÉ,
SAMČÍ JEHNĚDY JIŽ
V ZIMĚ PATRNÉ

MÁ PUPENY
DLOUZE KUŽELOVITÉ
AŽ VŘETENOVITÉ,
ŠPIČATÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

8

MÁ VĚTVE
TENKÉ, METLOVITÉ,
BRADAVIČNATĚ AŽ
MÍRNĚ CHLUPATÉ

MÁ VĚTVE
TLUSTÉ, LYSÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

9

MÁ PUPENY
DLOUZE KUŽELOVITÉ,
HRANATÉ, POSTRANNÍ
K VĚTVI PŘITISKLÉ

MÁ PUPENY
DLOUZE VŘETENOVITÉ,
OSTŘE ŠPIČATÉ,
POSTRANNÍ ZNAČNÉ
ODSTÁLÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

10
MÁ KONEČNÝ PUPEN
VĚTŠÍ NEŽ PUPENY
POSTRANNÍ

MÁ KONEČNÝ PUPEN
A POSTRANNÍ PŘIBLIŽNĚ
STEJNĚ VELKÉ, PUPENY NA
KONCÍCH VĚTVÍ
NAHLOUČENÉ, VĚTVE
MATNÉ, PODÉLNĚ
ROZBRÁZDĚNÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

11 SPODINA PUPENŮ JE
SE ZBYTKY ŘAPÍKU
ODPADLÉHO LISTU

SPODINA PUPENŮ JE
BEZ ZBYTKU ŘAPÍKU
ODPADLÉHO LISTU,
PUPENY JSOU DLOUZE
KUŽELOVITÉ S MNOHA
ŠUPINAMI, NA KONCÍCH
VĚTVÍ JEDNOTLIVĚ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

12

MÁ PUPENY POLONAHÉ,
SPODNÍ ŠUPINY
HNĚDOZELENÉ,
HORNÍ ČERVENOHNĚDÉ,
MLADÉ LISTY
ZELENÉ, LYSÉ

MÁ PUPENY
S OBALNÝMI
ŠUPINAMI

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

MÁ JEDNOLETÉ VĚTVE
S KONCOVÝM PUPENEM
ZŘETELNĚ VĚTŠÍM
NEŽ PUPENY POSTRANNÍ

MÁ JEDNOLETÉ VĚTVE
UKONČENÉ PÁROVITÝMI
PUPENY, VÝJIMEČNĚ
S JEDNÍM PUPENEM, VĚTVE
BEZ TRNŮ, PUPENY
S ČETNÝMI ŠUPINAMI,
VEJČITÉ, ZAŠPIČATĚLÉ A
PŘISEDLÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

MÁ KONEČNÝ PUPEN
NÁPADNĚ VELKÝ,
VEJČITĚ KUŽELOVITÝ,
LEPKAVÝ

MÁ KONEČNÝ PUPEN
STŘEDNĚ VELKÝ AŽ
MALÝ, NELEPKAVÝ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

vyber jednu z možností:

nápověda

MÁ PUPENY
S MNOHA ŠUPINAMI,
ŠIROCE VEJČITÉ, RŮZNĚ
ZBARVENÉ, POSTRANNÍ
PŘITISKLÉ, VĚTVE
S MNOHA ŠUPINAMI

MÁ PUPENY SE DVĚMI
AŽ ČTYŘMI ŠUPINAMI,
NÍZCE VEJČITÉ,
MATNĚ ČERNÉ,
JEDNOLETÉ VĚTVE
ZPLOŠTĚLÉ,
ZELENOŠEDÉ

ZPĚT

ZAČÍT ZNOVU

UKONČIT

Tvoje větvička
pochází z:

TRNOVNÍKU Akátu

klikni na obrázek pro zvětšení

1a

1b

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

TRNOVNÍK

Akát

ZPĚT

1a

TRNOVNÍK

Akát

ZPĚT

1b

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

OLŠE

2a

2b

2c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

OLŠE

ZPĚT

2a

OLŠE

ZPĚT

2b

OLŠE

ZPĚT

2c

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

VRBY

3a

3b

3c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

VRBA

ZPĚT

3a

VRBA

ZPĚT

VRBA

ZPĚT

3c

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

LÍPY

4a

4b

4c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

LÍPA

ZPĚT

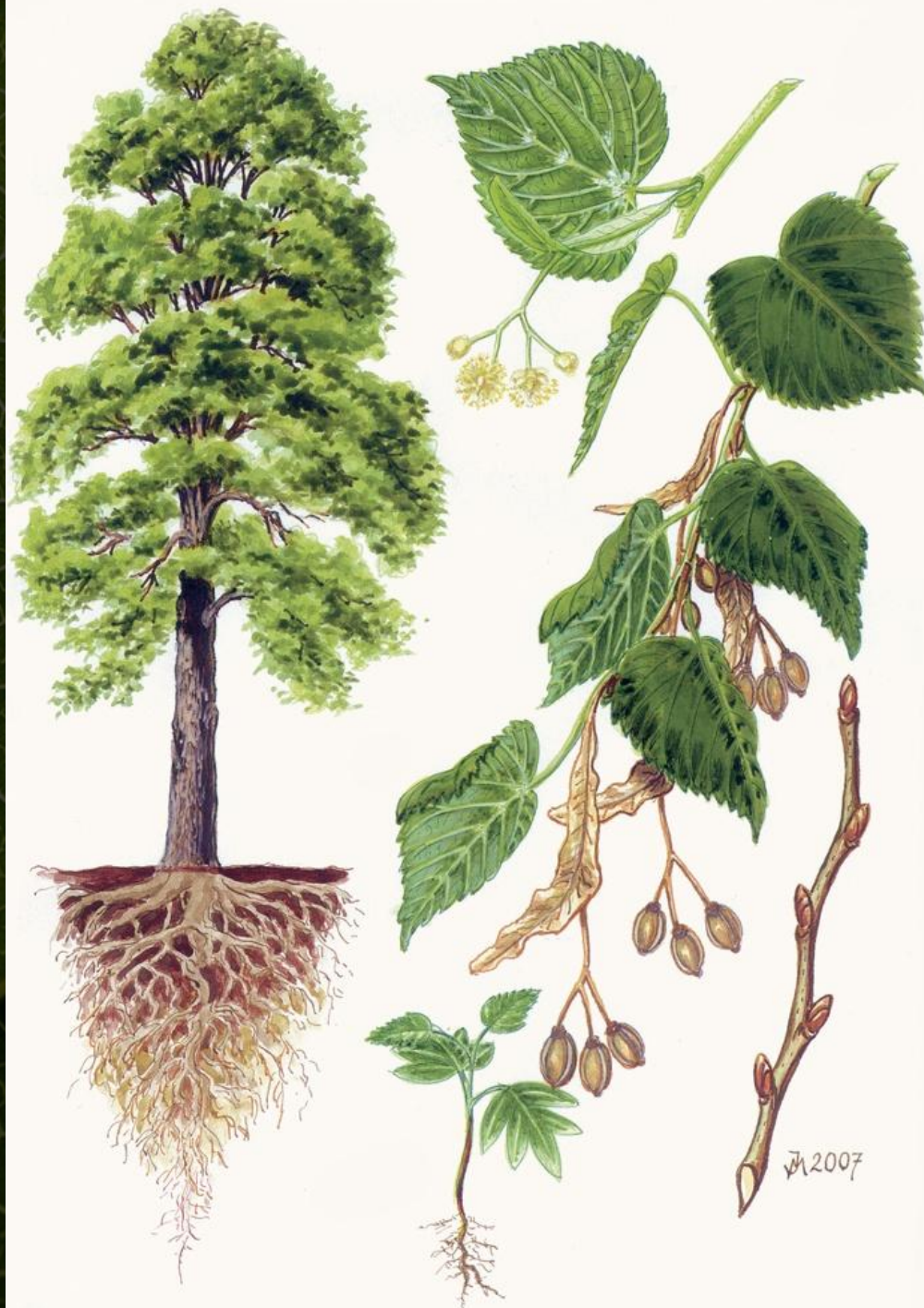
4a

LÍPA

ZPĚT

LÍPA

ZPĚT

4c

Tvoje větvička
pochází z:

LÍSKY

klikni na obrázek pro zvětšení

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

LÍSKA

© Michal Hroneš

ZPĚT

5a

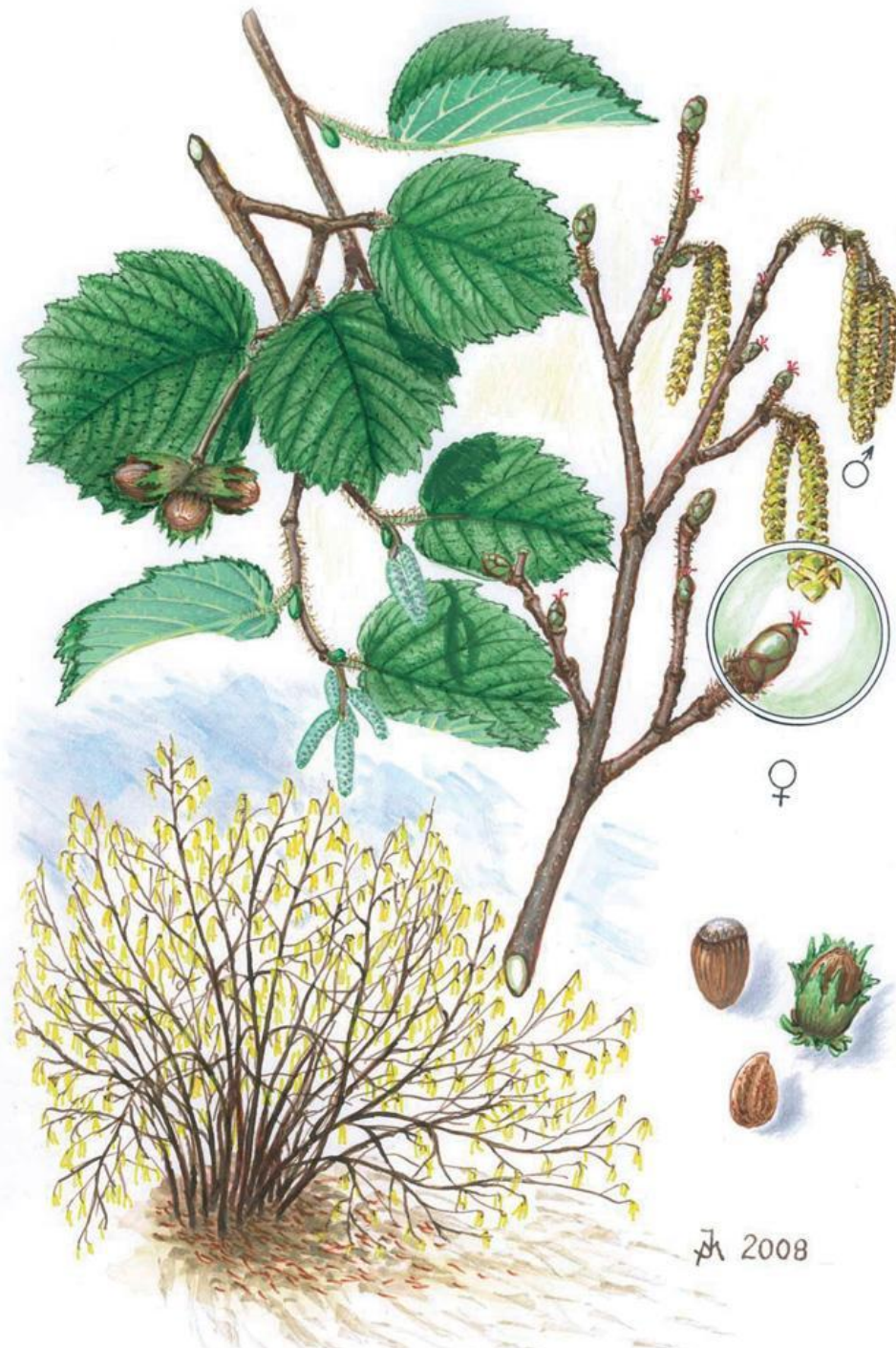
LÍSKA

ZPĚT

5b

LÍSKA

ZPĚT

5c

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

BŘÍZY

6a

6b

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

BŘÍZA

ZPĚT

6a

BŘÍZA

ZPĚT

6b

Tvoje větvička
pochází z:

HABRU

klikni na obrázek pro zvětšení

7a

7b

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

HABR

ZPĚT

7a

HABR

ZPĚT

7b

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

BUKU

8a

8b

8c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

BUK

ZPĚT

8a

BUK

ZPĚT

8b

www.prirodakarlovarska.cz

(c) 2006 Václav Lupínek

BUK

ZPĚT

8c

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

DUBU

9a

9b

9c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

DUB

ZPĚT

9a

DUB

ZPĚT

9b

DUB

ZPĚT

9c

Tvoje větvička
pochází z:

JEŘÁBU

klikni na obrázek pro zvětšení

10a

10b

10c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

JEŘÁB

ZPĚT

JEŘÁB

ZPĚT

10b

JEŘÁB

JA
2011

ZPĚT

10c

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

TOPOLU

11a

11b

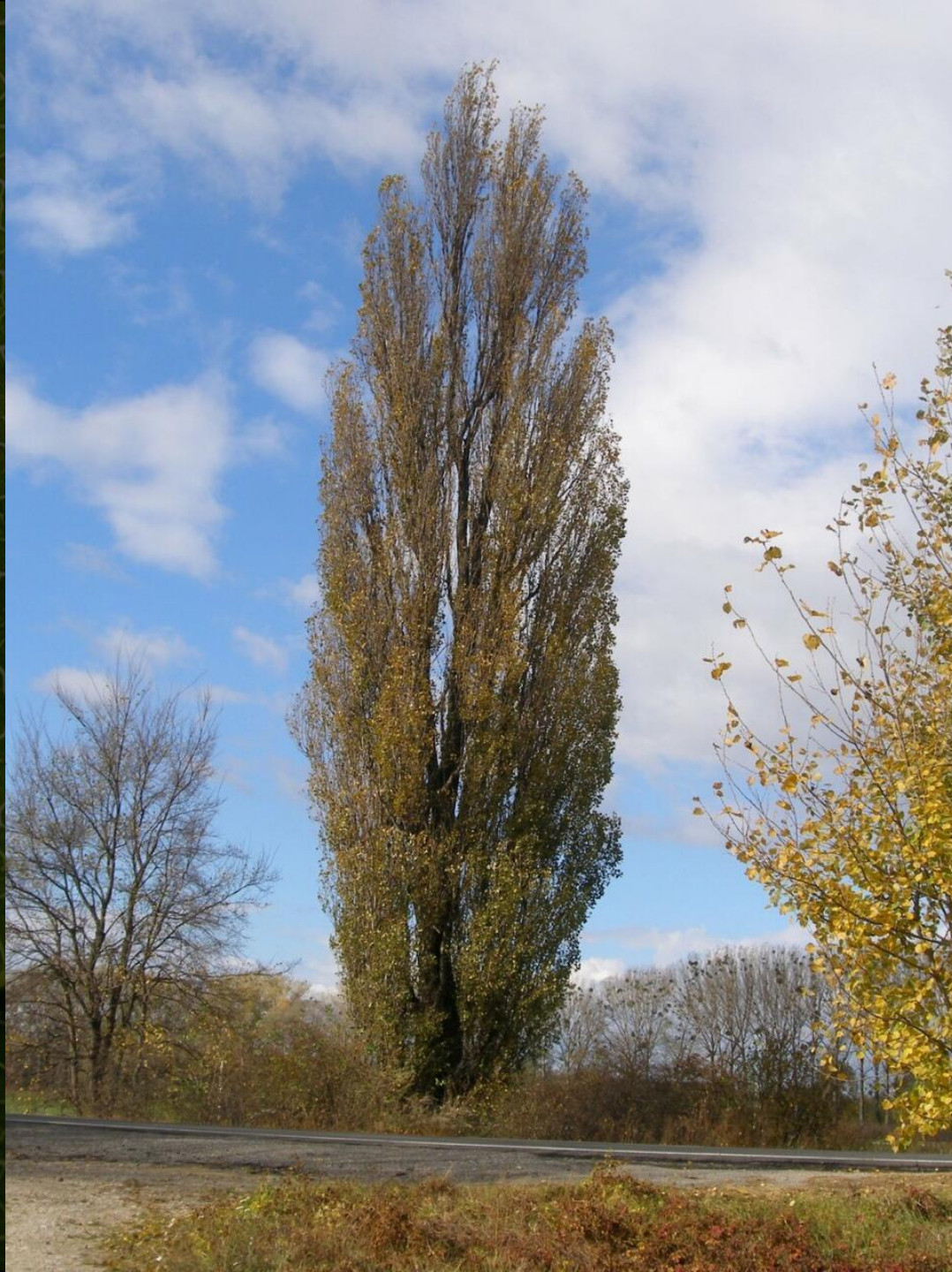

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

TOPOL

ZPĚT

11a

TOPOL

ZPĚT

11b

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

BEZU
ČERNÉHO

12a

12b

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

BEZ
ČERNÝ

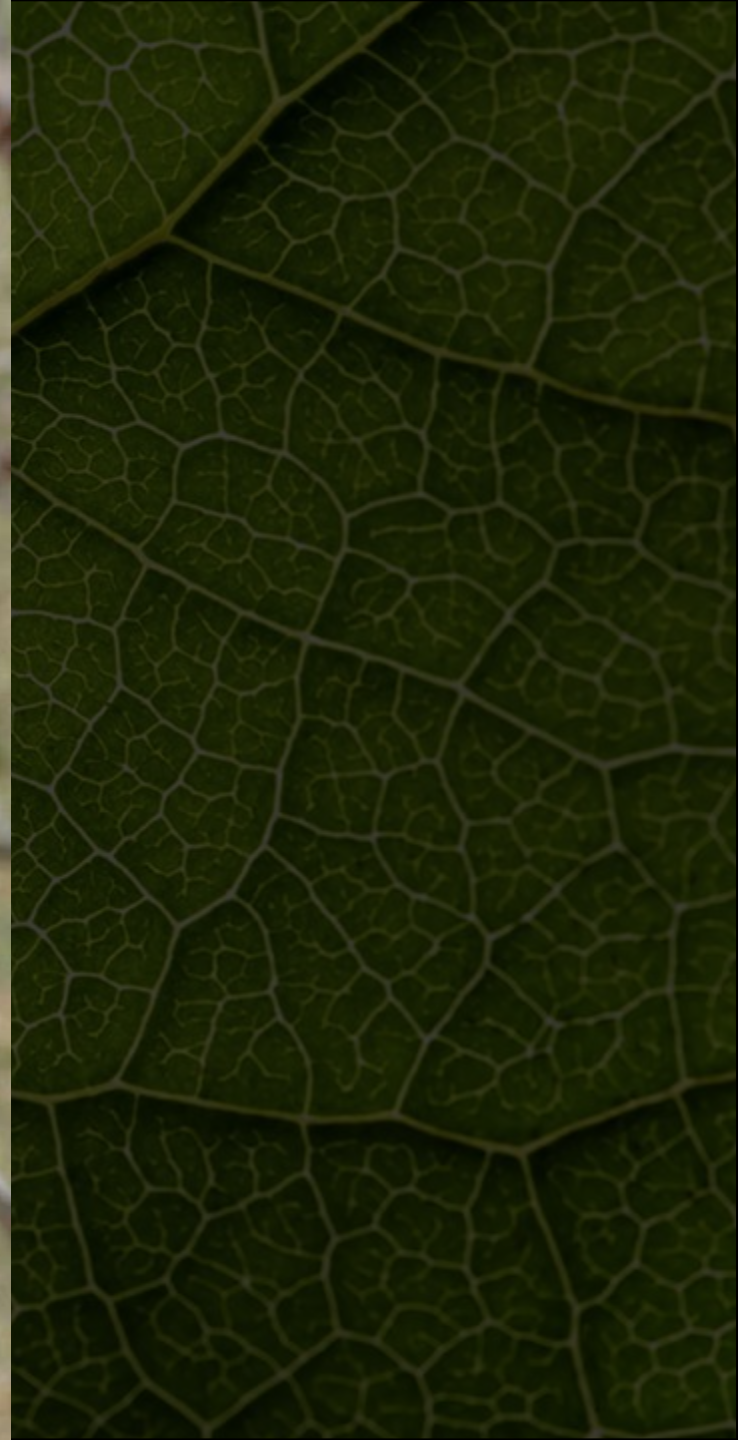
ZPĚT

12a

BEZ ČERNÝ

ZPĚT

12b

klikni na obrázek pro zvětšení

Tvoje větvička
pochází z:

ŠEŘÍKU

13a

13b

13c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

ŠEŘIK

ZPĚT

13a

ŠEŘÍK

ZPĚT

13b

13c

Tvoje větvička
pochází z:

JÍROVCE

klikni na obrázek pro zvětšení

14a

14b

14c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

JÍROVEC

ZPĚT

14a

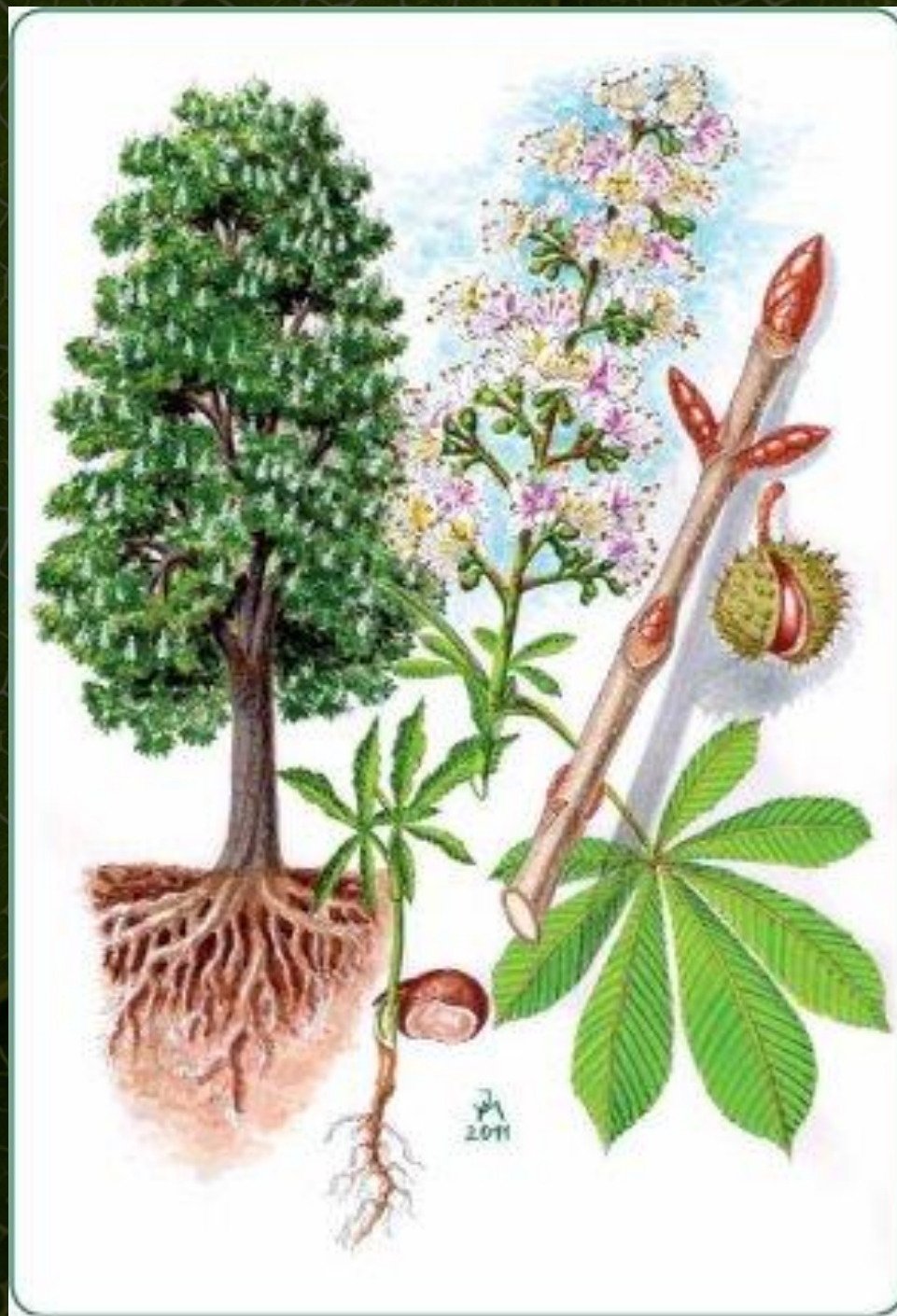
JÍROVEC

ZPĚT

14b

JÍROVEC

ZPĚT

14c

Tvoje větvička
pochází z:

JAVORU

klikni na obrázek pro zvětšení

15a

15b

15c

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

JAVOR

ZPĚT

15a

JAVOR

ZPĚT

15b

JAVOR

ZPĚT

15c

klikni na obrázek pro zvětšení

16a

16b

16c

Tvoje větvička
pochází z:

JASANU

ZPĚT NA VOLBY

ZAČÍT ZNOVU

PŘEHLED DŘEVIN

JASAN

ZPĚT

16a

JASAN

ZPĚT

16b

JASAN

ZPĚT

16c

ROZVÍJEJ SE POUPÁTKO

klíč k určování dřevin podle pupenů

připravila

VIKTORIE ZEMANOVÁ

Cílem projektu bylo vytvořit interaktivní klíč k poznávání okrasných dřevin podle pupenů využitelný off-line na běžných dotykových zařízeních (telefon, tablet). Při tvorbě jsem vycházela z obecného otázkového klíče, který je volně dostupný na internetu.

DŘEVINY

ZPĚT

PODKLADY

ROZVÍJEJ SE POUPÁTKO

klíčované dřeviny

TRNOVNÍK

OLŠE

VRBA

LÍPA

LÍSKA

BŘÍZA

HABR

BUK

DUB

JEŘÁB

TOPOL

BEZ ČERNÝ

ŠEŘÍK

JÍROVEC

JAVOR

JASAN

ZPĚT

Obrázky:

1a https://is.muni.cz/el/1431/jaro2010/Z0005/18118868/index_Rob_pse.html

1b <https://www.flora-cs.com/foto/cz/117827/>

2a https://cs.wikipedia.org/wiki/Ol%C5%A1e_lepkav%C3%A1

2b <https://www.flora-cs.com/foto/cz/140224/>

2c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/olse-lepkava-cerna>

3a <https://janinyzahrady.cz/tematicky-jarne-o-vrbach/>

3b <http://flora.upol.cz/fotogalerie/info/1048-Salix-appendiculata/0-56.html>

3c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/kere/vrba-jiva>

4a <https://www.vulhm.cz/v-hlavni-rol-i-dalsiho-dilu-serialu-o-urcovani-druhu-drevin-je-lipa/>

4b <https://www.flora-cs.com/foto/cz/120166/>

4c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/lipa-srdcita-malolista>

5a <http://www.naturabohemica.cz/corylus-avellana/>

5b <https://www.rostliny-cs.com/foto/cz/113218/>

5c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/kere/liska-obecna>

DALŠÍ

Obrázky:

6a <https://www.pharmapoint.cz/herbar/briza-belokora/>

6b http://www.csop-strakonice.net/obsah/botanika/pupeny/briza_b.jpg

7a https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps13/biogeogr_2/web/pages/index_Car_bet.html

7b https://www.botanickafotogalerie.cz/highslide/images/large/41/Carpinus_betulus5.jpg

8a https://cs.wikipedia.org/wiki/Buk_u_Lachovic

8b <https://www.biolib.cz/cz/image/id18430/>

8c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/buk-lesni>

9a https://is.muni.cz/el/1431/jaro2010/Z0005/18118868/index_Quere rob.html

9b <https://galerie.uspza.cz/index.php/Quercus-robur-Hentzei-dub-letni-pupeny>

9c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/dub-letni-kremelak>

10a https://www.salviaparadise.cz/herbar-rostlin-jerab-ptaci-sorbus-aucuparia-c-736_1107.html

10b http://www.csop-strakonice.net/obsah/botanika/pupeny/jerab_p.jpg

10c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/jerab-obecnny-ptaci>

PŘEDCHOZÍ

DALŠÍ

Obrázky:

11a <https://www.zahradnictvi-flos.cz/populus-nigra-italica-topol-cerny-italica.html>

11b https://www.havirov-city.cz/stromy/images/populus_balsamifera_pup3.2-H223.jpg

12a <https://abecedazahrady.dama.cz/clanek/bez-cerny-v-zahrade-moznosti-pestovani>

12b https://www.flora-cs.com/images_forum/gallery/1332/47036-sambucus-nigra-210306-141027.jpg

13a <https://www.semenaonline.cz/serik-obecnny-syringa-vulgaris-prodej-semen-seriku-8-ks>

13b https://www.botanickafotogalerie.cz/highslide/images/large/109/Syringa_vulgaris8.jpg

13c <http://www.csop-strakonice.net/obsah/botanika/pupeny/serik.jpg>

14a <https://www.stromy.eu/jirovec-madal--kactan-aesculus-hippocastanum/>

14b <http://www.csop-strakonice.net/obsah/botanika/pupeny/kastan.jpg>

14c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/jirovec-madal-konsky-kastan>

15a <http://www.praha-priroda.cz/parky-a-zahrady/kralovska-obora-stromovka/vyznamne-dreviny/javor-mlec/>

15b http://www.csop-strakonice.net/obsah/botanika/pupeny/javor_k.jpg

15c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/javor-klen-horsky>

PŘEDCHOZÍ

DALŠÍ

Obrázky:

16a <https://naturhelp.cz/jasan-ztepily-fraxinus-excelsior/>

16b <https://botanika.wendys.cz/index.php/14-herbar-rostlin/591-fraxinus-excelsior-jasan-ztepily>

16c <https://deti.vls.cz/cz/tipy-do-lesa/zivot-v-lese/stromy/jasan-ztepily>

17 <http://casakgool.blogspot.com/2016/02/okular-do-prirody-vimperska-pupeny.html>

Literatura:

1 - Hadač E. a kol.: Praktická cvičení z botaniky - SPN, Praha, 1967

2 - Červenka M. a Cigánová K.: Klíč k určování dřevin podle pupenů a větviček - SPN, Praha, 1980

3 - https://theses.cz/id/6l9gvv/2017_Pernica/volne_prilohy_k_BP/priloha_c_3.pdf

PŘEDCHOZÍ

DALŠÍ

Pupeny podle funkce

listové - malé a tenké

květní - tlustší a obsahují zárodky květů,

kombinované - obsahuje listové i květní části

Pupeny podle polohy - vrcholový, postranní

Pupeny podle postavení na větvičce

vstříčné - dva pupeny rostou naproti sobě),

střídavé - vyrůstají střídavě po jednom z jednoho místa na boku větvičky

šroubovitě - vyrůstají po jednom postupně stoupavě po celém obvodu větvičky

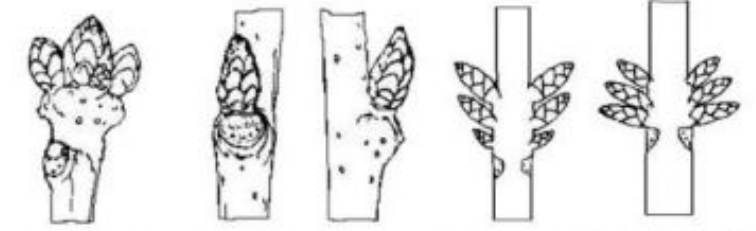
Pupeny podle tvaru - vejčité, kulovité, kyjovité, kuželovité, vřetenovité, špičaté, přisedlé, stopkaté, skryté

Pupeny podle šupin - nahé, polonahé, obalné šupiny (jedna, dvě, tři, mnoho)

Větve - lysé, chlupaté, metlovité, bradavičnaté, s ostny

Listová jizva - místo na větvičce, odkud před opadem vyrůstal list. Může být různého tvaru (tečkovitá, okrouhlá, čárkovitá) nebo může být vytvořen vystouplý polštářek

Letorost - bylinný přírůstek větví, který do podzimu vyzrává (zdřevnatí). Zdřevnatělý letorost, z něhož opadaly listy, se nazývá výhon.

vrcholové
(terminální)

postranní
(laterální)

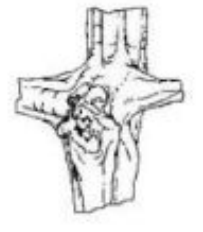
úžlabní seriální
sestupné   vzestupné

přisedlé

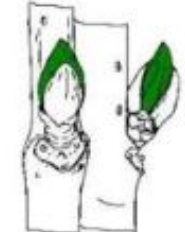
stopkaté

skryté

nahé

polonahé

kryté šupinami

ZPĚT